

**Bellum Sacrum Ecclesiæ Militantis Contra Turcum
Communem Hostem Christianorum**

**Vaux, Léonard de
Leodii, 1685**

§. III.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64991](#)

dormiunt Christiani ; quia quisque longè à se Turcam , & se ab ejus jugo abesse autumat ; quâ in re errant omnes gravissimè . Idem censebant olim Constantinopolitani , Trapezuntii , Thraces , Bulgari , Bosnii , Servii , Hungari , cæterique . At jam à Turca capti , errorem suum vident , & seriò , sed serò lugent :

*Felix quem faciunt aliena pericula cau-
tum ,*

Alterius damno qui sapit , ille sapit .

Tam opportunam occasionem à Deo datam perdendi maximum Christiani Nominis hostem , arripiant Principes fideles , ne eos serò sed seriò pœnitiat .

§. III.

SÆvissimus Christiani Nominis , Hostis , ferox inimicus Crucis Christi ; superbus & impudens , sacrilegus , fœdifragus , in limine & penè invisceribus est Christianorum , & illum à se remotum dictitant : ô cœcitas ! ô stupor ! An expectandum ultimum excidium , quo opprimantur universi ? Venetis totique Italiæ inhia-

vit: Viennam fortissimum Christiani orbis propugnaculum, jam ter obse-
dit; & quidem anno præterito illam haud dubiè vi occupasset: nisi Deus exercituum fecisset potentiam in bra-
chio suo: vincendo in suis Ducibus.
Cæterum adhuc Cretam, & Came-
micum obtinet, nec præteritâ clade frangitur: novos conscribit exerci-
tus, majora molietur, occasionem præstolatur seminandi zizania in agris fidelium, si vel modicum dormiant:
semper enim vigilat hostis ille mali-
gnus, in perniciem Christianorum.

Quàm ob rem inducias cum Turcâ pacisci, est illi tempus dare, quo illi-
cò more suo, imparatos Christianos adoriantur, & incautos opprimat. Ut-
nam periculum hoc adeò, quàm cer-
tum est & præsens, conspiciant, &
inito contra eum communi födere discutiant Christiani, dum res est inte-
gra, ne serò cum cæteris jam à Turcâ
occupatis suum torporem, suaque dis-
fidia accusent & defleant. Nunc cùm
domi rebellione gravi variâque agita-
tur; cùm ducibus, consilio, & æra-
rio destituitur, cùm Principes Catho-

G 2

lici tot victoriis, à Deo datis, ad Bellum Sacrum invitantur, tempus est opportunum illum totis viribus invadendi, & quasi certa spes profligandi: quod si oblatum à Deo exercituum tam opportunum rei bene gerendæ tempus, neglexerimus, serò pœnitentes illud requiremus.

Nihil enim tam volucre est quàm occasio, nihil levius, cùm se offert, penditur, nihil magis, cùm abiit, desideratur, nihil periculosius amittitur, nihil denique difficilius recuperatur. Quis verò dubitet Turcam Italiæ & Christianis imminere? cùm Tunetanum Regnum ab eo occupatum, à Siciliâ; Epirum, & Macedoniam, à Dalmatiâ, Forojulium, tenuissimo tractu videat disternari? cum Apollonia Turcico oppido, Hydruntum regni Neapolis urbem, antea quoque à Turcis possessam, unius noctis spatio annavigari posse intueatur? denique nuper omnium Christianorum luctu expugnata Candia, commune est omnibus periculum.

Quid Hispanis, Italis, Gallis infidiosius, Alligerio? quid Fessâ, Mar-

roco, Bisertâ, & totâ illâ Afrorum,
 vafrorum societate est infestius? An
 Gallia ergo expers? nequaquam: Ma-
 ria quæ utramque ejus partem alluunt,
 adeò Turcicis sunt infesta latrociniis,
 ut non ora, non sinus, non portus ali-
 quis tutus, & eis non exploratus esse
 videatur: quo circa Joannes ille Tar-
 novius Comes, qui sæpius Poloniæ
 exercitibus viator præfuit dictitabat:
 „ Omnia Poloniæ Comitia, præci-
 „ puam Belli Turcici meditationem
 „ esse debere. Idem dicas de Comi-
 tiis Germanicis, Gallicis, Italicis, Hi-
 spanicis. Celebre est illud Græcorum,
 apud Pachymerem *Lib. 5. Historiæ.*
 „ Cum hostibus Crucis geratur Bel-
 „ lum, ubi & victoria, laudabilis est,
 „ & vinci salutare. Item. Pax colenda
 „ ubi Dei jacturam non facimus, Bel-
 „ lum gerendum, ubi Religio pericli-
 tur, totaque Respublica.